

měrů. Nehledíc k tomu, že se tu stížnost dovolává vesměs okolností, kterých rozsudek nezjišťuje, takže vlastně v tomto směru dle zákona provedena není, dospěl nalézací soud k přesvědčení, že stěžovatelka počínala si zjištěným způsobem, využívajíc mimořádných poměrů vyvolaných válkou, totiž známé jí zvýšené poptávky po mouce, a vůči tomuto veskrze případnému odůvodnění rozplývají se v nivec pochybnosti, které zmatečnou stížnost, opírajíc se o okolnosti jí k platnosti přiváděné, snaží se v tom ohledu vzbuditi. Podotknouti zbývá nanejvýše tolik, že, slibuje-li a poskytuje-li stát za rychlou dodávku obilí a za dodávky nad normální kontingent příplatky a odměny a zakupuje-li z ciziny obilí za ceny vyšší, nežli jsou tuzemské ceny přejímací, nemínil tím uznati ceny ty za přiměřené vlastním výrobním nákladům obilí, nýbrž činí tak proto, že je k tomu nucen poměry, zejména nedostatkem porozumění pro nesmírný význam zásobování obyvatelstva obilím a mlýnskými výrobky, který jest u valné části zemědělců, a jemuž čeliti nezbývá státu jinou cestou, než poskytováním oněch příplatků a odměn na straně jedné a zakupováním obilí v cizině za vysoké ceny na straně druhé.

Čís. 368.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pro trestnost předražování (§ 7 cit. zák.) jest lhotejno, že ten který kupitel byl s cenou spokojen.

(Rozh. ze dne 10. února 1921, Kř I 912/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Táboře ze dne 15. listopadu 1920, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem dle § 7, odstavec třetí, zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmatečnou stížnost provádí důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítajíc, že obžalovaná požadovala za selata takovou cenu, kterou požadovali i ostatní, kdož téhož dne na trhu selata prodávali, a dovozuje, že obžalovaná jednala bezelstně, pokud se týče v omluvitelném omylu, tedy nikoli v úmyslu zlém, jmenovitě zjištěném, a že u ní nelze mluvit o využívání mimořádných poměrů, vyvolaných válkou. Nerozhoduje prý, zač přišel 1 kg živé váhy, hlavní prý je otázka, byl-li kupující zkrácen čili nic, a tu prý jeden z kupitelů si pochvaloval, že koupil dobře a levně, a považoval cenu, obžalovanou na něm za selata požadovanou, za přiměřenou, druhý pak prý prodal selata, od obžalované koupená, po 3 měsících se ziskem 560 K, který by byl ještě značnější býval, kdyby byl za ně zaplatil obžalované pouze 480 K, kterýžto peníz uznal soud nalézací přiměřeným. Zmatečnou stížnost není odůvodněna. Nalézací soud shledal cenu 64 K, pokud se týče 80 K, kterou obžalovaná požadovala za 1 kg živé váhy selat, cenou zřejmě přemrštěnou u porovnání s cenou 35—40 K, která znaleckým posudkem byla označena jako cena přiměřená. Na námitku

obžalované, že požadovala za selata cenu, za kterou se selata na trhu prodávala, nevzal zřetele vším právem již soud nalézací, neboť jednak nemůže se obžalovaná dovolávat beztrestnosti z toho důvodu, že si tímž, dle okolností jednotlivých případů rovněž trestným způsobem počínali i jiní, jednak nelze u ní v tom ohledu mluvit ani o bezelstnosti ani o omluvitelném omylu, jelikož pro ni rozhodnými směly býti v první řadě náklady pořizovací, a, poněvadž se obžalovaná ani nepokusila náklady těmi ospravedlnit cenu, jí za selata požadovanou, stala se pro nalézací soud směrodatnou ona cena, která jako cena přiměřená byla označena posudkem znaleckým a jejímuž stanovení ony náklady pořizovací zajisté sloužily za základ. Nalézací soud proto, zjistiv, že obžalovaná požadovala za 1 kg živé váhy selat místo přiměřené ceny 35—40 K více než 64 K ba dokonce 80 K, dospěl právem k závěru, že tak činila, využívajíc mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, totiž známé jí zvýšené poptávky po selatech, čímž výslovně a i věcně případně zjistil u ní úmysl zjištný. Ta okolnost, že ten či onen z kupitelů byl spokojen koupí selat za cenu, obžalovanou požadovanou, což ostatně rozsudkem není zjištěno, je právně bezpodstatna, neboť, nehledíc k tomu, že i oni kupci odhodlali se ke koupí selat za cenu tu nepochybně jen proto, že jinde selat laciněji ke koupí nedostali, je cílem zákona o trestání válečné lichvy nikoli ochrana zájmů toho kterého jednotlivce, nýbrž snaha zabránit vykořisťování spotřebitelstva jako celku a proti této snaze směřovalo počínání si obžalované také tehdy, nepovažoval-li se snad ten či onen kupitel požadováním oné ceny za stížena, nýbrž cítil-li se dokonce prodejem selat za cenu tu uspokojeným. Že pak pro posouzení otázky zavinění u obžalované byla by naprosto lhostejnou i skutečnost, rozsudkem rovněž nezjištěná, že jeden z kupitelů selata, od obžalované koupená, se ziskem dále prodal, i výše zisku toho, jest na bíledni.

Čís. 369.

Porušení dodávkové povinnosti (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Skutková podstata druhé věty § 3 lichevního zákona nepředpokládá úmyslu, směřujícího přímo k tomu, by byla porušena povinnost dodatí předměty potřeby, stačí vědomé zavinění pachatelovo, že nemohl své povinnosti dostáti.

Porušení dodávkové povinnosti vůči státu ohledně určitého předmětu potřeby nelze napravití možností, přispěti státu při uspokojování veřejné potřeby v jiném oboru.

(Rozh. ze dne 12. února 1921, Kr I 567/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Táboře ze dne 11. června 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 3 zákona lichevního.